

Velkommen til Medicinhavernes nyhedsbrev

Også december byder på oplevelser i Medicinhaverne

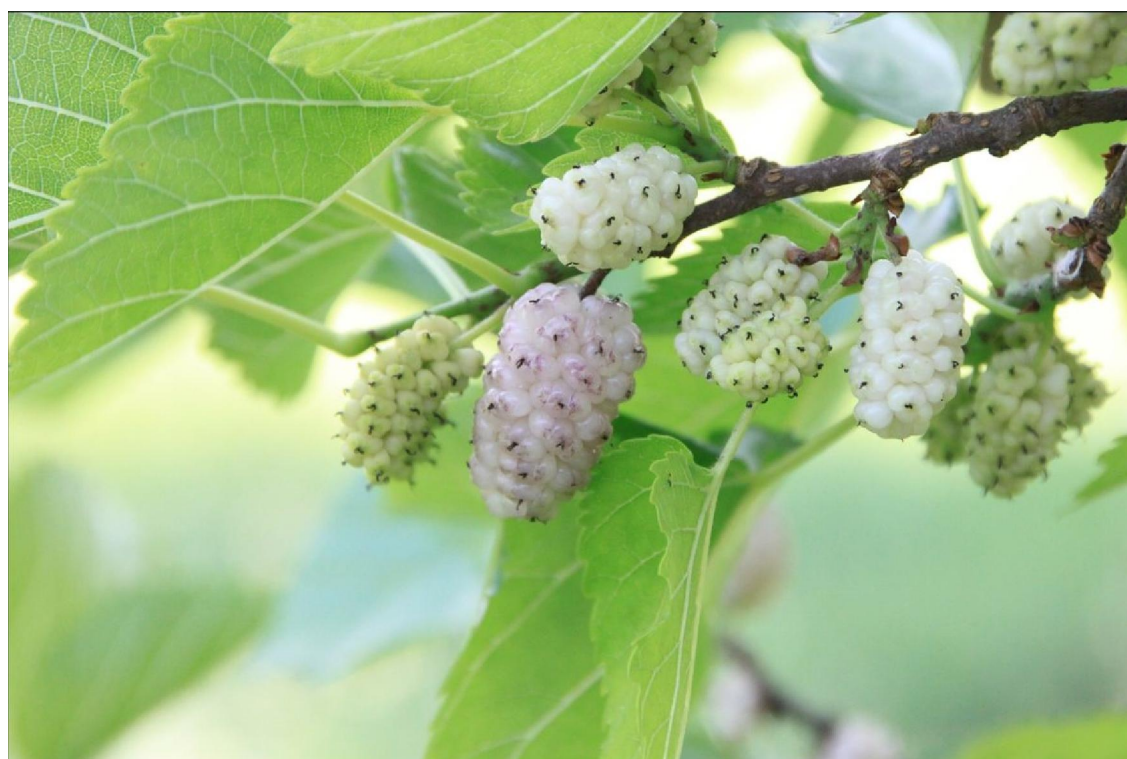
Snyd ikke jer selv for en decembertur i Medicinhaverne, for selv i dårligt vejr, er der stadig mange smukke oplevelser. Og husk, at medlemmer og deres husstand har gratis adgang – også i december.

Der er endnu et spil af brændte farver, der er bær, som man ikke ser, når der er blade på træerne, og der er fugle. Ja der er endda en lille sød hare, men den spiser af vores nyplantede blåbær og af kålen, som gerne skal sætte frø til næste år. Så haren er vi knapt så glade for, når den forcerer hegnet ind til Medicinhaverne.

KALENDER

Onsdag d. 5. februar 2020 kl. 19.00
Borgerhuset, Ahlefeldtsgade, Rudkøbing

Medicinhavernes generalforsamling

HVID MORBÆR

SILKEORMENS FØDE ER OGSÅ EN MEDICINSK PLANTE

Silkeorme lever på hvid morbær (*Morus alba*), hvor de spiser bladene, men hvid morbær tilskrives også medicinsk betydning, og planten har været brugt som medicin i Kina i omkring 5000 år! I Danmark bliver hvid morbær ikke ret stor, men den kan bruges som hækplante. Fra hunraklerne udvikles hvide bær, som i form minder om brombær. I Danmark kender vi især den sorte morbær, som i form og farve ligner brombær. Den smager vidunderligt, og der kan laves en herlig snaps

på de stærkt farvende bær.

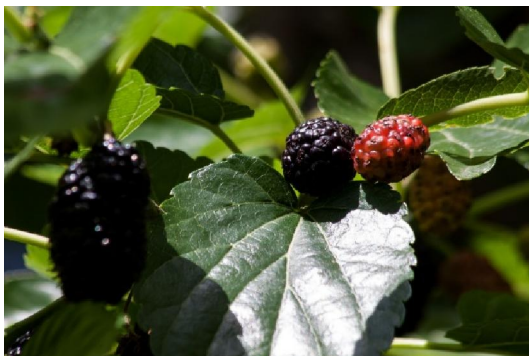
Alle dele af den hvide morbærplante tilskrives medicinsk virkning, og endda silkeormens ekskrementer har i Kina været brugt til at behandle opkastning.

Bladene er slimløsnende og anvendes i Kina mod hoste, mod feber, hovedpine, svimmelhed og til behandling af betændte øjne.

Frugten spises for at forhindre håret i at blive gråt, mod svimmelhed, ringen for ørerne, uklart syn og søvnløshed. Frugtsaften er rensende og styrkende og bruges som mundskyllevand, og endelig bruges rodbarken afførende og mod tandpine.

Rodbarken indeholder Kowanon-G som er antibakterielt specielt mod caries fremmende bakterier, og rodbarken indeholder Albanol A, som formentlig har en effekt på leukæmi.

Hvid morbær har været dyrket i Danmark som foder for silkeorme. Christian IV satte en produktion i gang, dog uden held, men så vidt vides, findes der i København endnu et enkelt eksemplar af hans hvide morbærplanter. I 1727 fik Kongehuset plantet hvid morbær i Kongens Have i håbet om en større silkeproduktion, men også her uden større held. Først i begyndelsen af 1900-tallet blev der indledt en mere professionel avl i Danmark, men det blev heller ikke den store succes.

En lille morsom historie om silkeorme og morbær

På Ærø Museum kom der i sommeren 2019 nogle gæster, som havde hørt om museets morbærtræ. De medbragte nogle silkeorme og bad så mindeligt, om deres orme måtte opholde sig på træet i nogle timer. Men ak, ormene var kræsne og spiste ikke af bladede.

Hvad de på museet ikke vidste var, at

ormene kun spiser blade fra hvid morbær, og museets træ er en sort morbær.

ØGEDE ENTREPRISER

Det koster stadig 200 kroner om året at være medlem af Medicinhaverne. Og når man er medlem, er der gratis entré for husstanden til Haverne.

Til gengæld stiger den almindelige entré til 50 kroner. Det er dog stadigvæk gratis for børn og unge under 18 år.

Årsagen er, at der kommer flere og flere driftsudgifter, som vi selv skal dække. F.eks. bruges der vand og strøm på toilettet, der bruges vand i koglen i Hildegard von Bingens have, og der går flere planter ud, så der skal købes flere nye planter. De sidste to tørre somre har tæret hårdt på ikke mindst vores bøge- og buksbomhække, så der er købt mange nye hækplanter.

Også prisen for besøgende i grupper på minimum 15 personer stiger fra 2020 til 40 kroner.

Samtidig er der virkelig noget at se i Medicinhaverne. Der er nu omkring 650 forskellige plantesorter fordelt på de fem temahaver og arboretet. Og alle planterne har fået skilte med beskrivelse af den tilskrevne virkning.

Vi må desværre bedrøve jer med, at Medicinhavernes digitale julekalender ikke bliver til noget i år. Både skribenten og redaktøren har i øjeblikket for travlt med andre opgaver til at kunne lave den så flot, som vi gerne vil. Derfor har vi valgt at springe over i år. Men glæd jer til næste år, hvor julekalenderen vender stærkt tilbage.

NYT FRA HAVERNE

SKILTE

I slutningen af november får vi leveret et stort skilt med introduktion til Havenne på engelsk. Så nu har vi både en engelsk folder og en engelsk forklaring på, hvad Medicinhavenne består af.

Dermed har vi tekster på fire sprog. Alle skilte har danske tekster og tysk introduktion. Og det fjerde sprog? Jo, på alle planteskilte står plantens navne også på latin!

GENBRUG, GENBRUG, GENBRUG

For år tilbage blev der i ny og næ solgt en lille potte med en plante fra Medicinhaverne. Sådan er det ikke mere!

Tre gæve kvinder – Birthe, Grethe og Margit – har i 2019 lavet utallige planter til salg, og de går som varmt brød.

Her er i høj grad tale om genbrug. Planterne er overskud fra Medicinhaverne, de skulle ellers været på komposten. Urtepotterne er genbrug, for det er kasserede plastpotter fra adskillige sydfynske kirkegårde. Og endelig er der solgt rigtig mange glas syltetøj af bær fra Haverne i brugte glas.

Så tak til de medlemmer af Havegruppen, som har skabt en indtægt til Haverne.

ÅRETS SIDSTE ARBEJDS DAG

Årets sidste officielle arbejdsdag var tirsdag den 12. november, men alligevel mødte en lille flok op ugen efter, for lige at klargøre det sidste inden vinteren.

Blandt andet blev gulvet i laden både fejlet og støvsuget, redskaberne blev rensset, der blev lavet afdækning af sarte planter, andre frostfølsomme planter kom i vinterdrivhus i laden og også børneaktiviteterne kom i hus.

Og der er såmænd mere arbejde til de frivillige, når der skal plantes bøgehæk inden vinteren for alvor sætter ind.

Den nye haresikring i Haven for infektioner og Hildegards Have. Lad os håbe, at de lader planterne stå!

LINKS TIL FORSKNINGEN OM MEDICINPLANTER

Vidste du, at morfin udvindes af de umodne opiumsvalmuer?

[Læs artiklen her](#)

Medlemsskab

Medicinhaveerne har over 300 husstandsmedlemmer, men vi kan godt være flere. Opbakningen har stor betydning både økonomisk, og når vi søger fondsmidler.

Det koster 200 kr årligt per husstand at være medlem, og det giver gratis adgang til haverne og rabat på kurser, foredrag og andre arrangementer.

[Tryk her, hvis du vil være medlem](#)

Alle, også ikke-medlemmer, er velkomne til at tilmelde sig nyhedsbrevet. Medlemmer får automatisk nyhedsbrevet, når de melder sig ind i Medicinhaverne. Hvis du ikke ønsker at modtage nyhedsbrevet, kan du [framelde dig her](#).

Du er tilmeldt Medicinhavernes nyhedsbrev
Nyhedsbrevet udsendes 10-12 gange årligt.

[**Tilmeld Medicinhavernes Nyhedsbrev**](#)

[**Afmeld Medicinhavernes Nyhedsbrev**](#)

Følg også Medicinhaverne på

[**https://medicinhaverne.dk/**](https://medicinhaverne.dk/)

eller på Instagram: [**instagram.com/medicinhaverne_tranekaer/**](https://www.instagram.com/medicinhaverne_tranekaer/)

eller på Facebook: [**Medicinhaverne Tranekær**](#)

Nyhedsbrevet udsendes af

Medicinhaveerne i Tranekær, Botofte Strandvej 2A, 5953 Tranekær

medicinhaveerne@mail.dk, mobil 21 84 78 22

Redaktør: Lise Munk

Tekst og billeder: Bente Wulff, Lene Anker og Helle Ravn